

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

De praua imitatione, seu Cacozelia. Capvt X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

ται πνεύματι τ' αὐτὸν Ἰσοπόρ, ὃν καὶ τὴν πο-
δίαν λέγει ὅτι ἔχει Ἰσιποδὸν πηκτιάζουσαν. ἔνθα
ῥηγμά ἐστι γῆς ἀναπότειον, ὡς φάσιν, ἀτμὸν ἐν-
δεον αὐτόθεν, καὶ ἐγκύμονα τ' ὀσμῶν καὶ δια-
μένον διωάμεας, παραυτικῶς χρησμοδεῖν
κατ' ἐπινοίαν. Οὕτως ἀπὸ τ' τῶν ἀρχαίων
μεγαλοφύας εἰς τὰς τ' ζήλων ἐκείνης ψυ-
χάς, ὡς ἀπὸ ἱερῶν σομίαν ἀπορροιά τινες φέ-
ρονται ὑφ' ὧν ἐπιπνεύματα καὶ οἱ μὴ λίαν φει-
θεστικοὶ τῶν ἐτέρων σιωπῆσι σιωπῆσι μεγέθει

Vides imitatores ab eo, cum Sibilla, libros
cum antro Phœbi pleno cœlesti halitu, scrip-
ta, & dicta ab imitatione, cum oraculis con-
ferri.

Alia est (inquit) præterea ad orationis gra-
uitatem via, quamam verò, & qualis: Magni-
tudo Oratorum, & Poetarum imitatio. Multi
enim alieno spiritu, quasi cœlesti afflatu inci-
tantur, & Sibyllam imitantur, quæ vaticina-
batur in tripode. Illic est terra hiatus, & ingēs
latebra, quæ (ut aiunt) diuinum quendam spi-
rat, & egerit halitum, quo mens Vatis afflata,
cœlesti quadam vi ture affluebat. Simile quid-
piam contingit, in eruditissimorum hominum
libris, quos dū legimus, nescio quo pacto, quasi
ē sacris quibusdam spiraculis halitus emanant
in animos, qui inde afflati, & diuino furore
percelli, effata pronuntiant.

De praua imitatione, seu Caco-
zelia.

CAPVT X.

Imitari quidem res est, ut videtur, omnibus
in promptu, sed bene imitari, haud ita facile
est, ac existimatur ab imperitis, qui à summis
auctoribus acceptas virtutes vitio dedecorant
imitationis. Occurrit hic mihi festiua quedam
historia, quæ narratur ab A Eliano: in infantulum
inquit, fortē nutrix de more, fascijs euolu-
tum abluens in pelui tractabat, ablutumque,
& pannis infantie circumnecessitum, reponē-
bat in cunis; quod ex eminenti loco prospē-
ctans simia, ut est animal non modo impor-
tuna, sed, & peruersa plerumque imitatio-
nis, idem tentare voluit, cumque infantem re-
moris custodibus iacentem introspexisset in
cunis, fenestella, quæ tum patebat in ades il-
labitur, ac primum pusionem arripit, fascijs ex-

plicat, & post varias gestulationes aquam
succensis carbonibus fortē calescentem in mi-
serum corpusculum effudit. Hoc ipsius faciūt
pravi imitatores, qui circa alieni ingenij fœ-
tus, ut simia gesticulati, sua demum imperitia
deprauant: hoc agnoscebat solers imitator
Virgilius, cui cum furta, & Homericæ opes
obijcerentur, fatebatur quidem ingenuè, quod
erat, se Homeri imitatore esse, sed suos ad-
uersarios infelices Musarum partus, facilius
clauam Herculi extorturos, quam pro dignita-
te, vel versiculum quidem Homericum imi-
tarentur. Ex ea peruersitate imitandi tractum
est κακοζήλιος vitium apud Græcos celeberrimum,
cuius meminit Lucianus: γίνεται ἡ
ὡσπερ ἐν λόγοις οὕτω ἐν ὄρχησει ἢ πρὸς τῶν
πολλῶν λεγομένη ἢ κακοζήλια, ἐπιτετα-
των τ' μιμητέας, καὶ πῆρα τὸ δέον ἐπιτε-
νο τῶν.

Lucia. de
saltatione.

Contingit, inquit in orationibus, sic in sal-
tatione ea, quæ praua à multis imitatio appel-
latur, eorum, qui menturam excedunt imita-
tionis, & vltra decorum extendunt.

Demetrius Phalereus comptus auctor, frigi-
dos sensus κακοζήλους appellat. πολλὰς μὲν Phal. de
τὰ διανοήματα ψυχρὸν ἔστι, καὶ ὡς τοῦ ἐνομάζο-
μεν κακοζήλον. Quint. lib. 2. c. 7. κακοζήλον,
latine reddit malam affectationem, additque
κακοζήλον vocari, qui quid est vltra virtutem,
quod ius ingenium iudicio carei, & specie boni
fallitur omnium in eloquentia vitiorum pes-
simum.

Demet.

Phal. de
elocutione.

imitatio

De vitijs imitationis.

CAPVT XI.

Plerima imitationis vitia recēseri possunt.
Primum est eorum, qui in ipso limine of-
fendunt, & exemplaria sibi proponunt imita-
da ex se vitiosa, quibus deinde cum priuatos
errores adstruant, noua subinde monstra pari-
unt. Quid enim sperari aliud, aut expectari o-
portet: cum cœci sibi cœcos duces adhibeant?
& illud iuuenibus imperitis satis est familia-
re, qui, cum aut duce in studijs sint destituti,
aut si habeant, bene monentem parum curet,
ad libros quosuis adhareseunt, & quàm au-
dissimè compilant, rati aliquando se thesau-
ros grandes inuenisse, vbi omnia sunt scul-
pta. Fit etiam plerumque, ut trillante susci-
tatis.

Vs imita-
tionis.

Praclarum
simile

Aelia. de a-
nimal. li. 7.
c. 21.
Notanda hi-
stor. de pra-
ua imita-
tione.